

Hvarv í kavaroki og stormi: Máttu seta stórt bjargingartiltak í verk:

Eg hugsaði ongantið um at nú var eg í lívsvanda

Skírisdag var stór leiting sett í verk í Lopransdali í syðru helvt í Suðuroy. Ein heimahjálparin var ikki komin vegin fram og einir 30 mans fóru at leita.

ÁKI BERTHOLDSEN

Skírisdagur 1998 verður ein dagur, Marianna Joensen í Sumba seint gloymir.

Tí henda dagin, ímeðan øll vit onnur ikki torgaðu okkum út fyri dyr fyri einum tí herviligasta kavarokinum og storminum í langa tíð, bardust hon fyri lívinum úti í óbygdum í Lopransdali.

Marianna Joensen er heimahjálparin og skuldi henda dagin sjálv onnur fara til Víkarbyrgi til arbeiðis.

Men hetta bleiv ikki ein ferð, hon rósar av

– Hetta var beint eftir døgverða, og veðrið var ófantaligt, tó at tað langt frá var úteyðaveður, sigur hon

Tær báðar koyrdu í gjøgnum bergholið til Lopra- og haðani niðan ígjøgnum dalin á veg til Víkarbyrgi.

Men komin nakað niðan, stóð bilurin fastur í eini fonn.

Marianna helt, at frægast mátti vera at fara til gongu omanafutur til Lopra at siga frá og at fáa hjálpar.

Men tað mælti hin heimahjálparin frá, tí hon helt at tað var frægast at bíða í bilinum eftir gravkúnni hjá landinum, sum tey vistu var farin undan teimum til Víkarbyrgis at grava, og tí mátti, koma framá tey aftur á veg heimaftur um ikki so langa tíð.

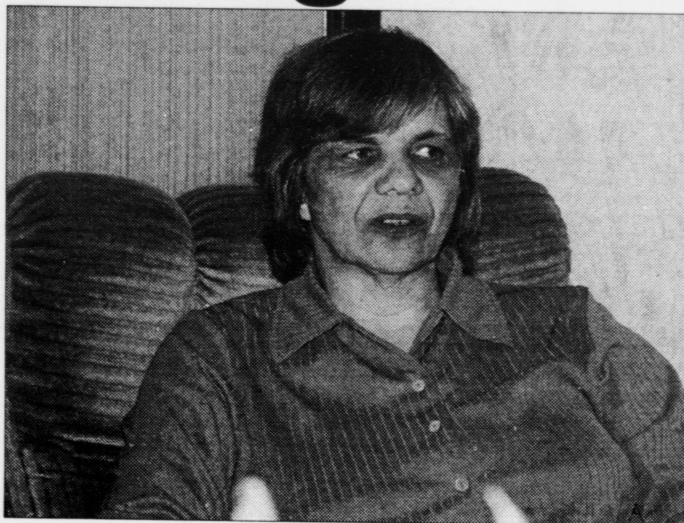
– Eg helt tað kortini vera frægast at fara til gongu, tí veðrið var ikki so ógígila ringt tá, greiðir Marianna frá.

–Men táð eg hevði gingið eina løtu, brann hann á við stormi og so herviligum kavaroki, at tað var skjótt, at eg bleiv greið yvir, at her bleiv ein galin endi, tí sum líkindi vóru, kom tað ikki at henda seg, at vann upp hús.

Breyt inn í bilin

Men Marianna var ikki ráðaleys:

– Eg visti at tann, sum gróv fyri Landsverkfrøðing- in, plagar at seta jeppin hjá sær í einum víkiplássi longri



Tað var ikki til stuttleika, at Marianna Joensen fór um fjøll skírisdag. Hon er heimahjálparin og mátti til Víkarbyrgis til arbeiðis. Men tað bleiv ein ferð, hon ongantið gloymir

niðri.

– Og mátti eg bara seta mitt álit á, at jeppurin var har, tí tað var ikki hugsingur um at ganga longri.

– Og til alla lukku stóð hann har. Men tíverri var hann stongdur, so eg slapp ikki inn.

Marianna sigur, at hóast hon illa tordi, var stóðan nú blivin so hættslig, at hon ivaðist ikki longi í at bróta ein rút í jeppinum fyri at sleppa inn.

–Eg royndi fyrst at sláa nevan í rútin, men tað gjørdi ikki mun. Síðani royndi eg við albógvanum, men tað segði tað sama.

– Men tibatúr fann eg ein stein, sum eg knallaði ígjøgnum ein lítlan rút, so eg fekk hurðina upp og slapp inn.

– Ein ketildrakt lá í bilinum og hana royndi eg at lata meg í. Men eg var so køld, at tað gekk longi aðrenn eg slapp í hana.

Marianna Joensen sigur, at sendari var í bilinum, og hon royndi at fáa boð frá sær, men dugdi ikki at brúka hann.

Hon royndi eisini at fáa tey stóru, gulu blinkljósini á takinum frá, men dugdi heldur ikki at tendra tey.

Hon sigur, at táð gravkúgvinn so kom framvið á veg aftur úr Víkarbyrgi, slóðaði hann fyri bilinum, sum heimahjálparin stóðu fastar í.

–Eg royndi at leypa út at siga frá, men eg var ov sein.

–Eina góða løtu seinni kom gravkúgvinn aftur á veg niðanftur við einum bili aftaná sær – tað var Gunnleif Midjord, sum var farin

at leita – men aftur tá var eg ov sein at gera vart við meg. Ikki fyrr enn aftur ein góð løta var farin afturat, funnu tey meg.

Tá vóru einir tveir tímar gingnir.

Ongantið bangin

Marianna Joensen sigur, at hon var ongantið bangin og hon helt ongantið, at hon var í lívsvanda.

–Eg hugsaði mest um tey avvarðandi, sum eg helt

álvaran í stóðuni. Ikki fyrr enn eg sá, hvussu nógv fólk var og leitaði eftir mær, bleiv hon greið yvir, her hevði verið heilt galið og tá bleiv hon illa við.

Hon sigur, at hon var heldur ikki so illa fyri, sum ein skuldi trúð, tó at hon var ólúksálíga køld.

Tó vil hon siga, at tað var í síðstu løtu, at hon fann jeppin hjá landsverkfrøðinginum.

–Eg var so mikið illa fyri,

frøðinginum ikki har, og fann eg ikki ein stein, so eg fekk brotið rútin, so yvir- livdi eg heldur ikki hesa ferðina, sigur Marianna Joensen.

Hevur lært

Marianna Joensen sigur, at eitt hevur hon í hvussu so er lært av hesum:

– Tað býttasta ein ger undir slíkum umstøðum er at fara út bilinum. Tí nú á døgum gongur ongantið long tíð, aðrenn fólk fara at leita, og tá ert tú nógv tryggast í bilinum, tí úti í kavaroki og stormi yvirlivir ein ikki leingi í vanligum klæðum.

30 mans og leitaðu

Táð Marianna Joensen var á veg oman til Lopra, ætlaði hon sær inn til systirsonin Gunnleif Midjord.

Men táð hin heimahjálparin so kom fram við hjálpar frá gravkúnni, og ongin Marianna var komin, gjørdust teimum greitt, at nú var vandi á ferð.

– Tað var onki at gerauttan at fara at leita bein- anvegin, sigur Gunnleif.

– Sjálvur skræddi hann seg í klæðini og í bili aftaná á gravkúnni niðan aftur. Men aðrenn, hevði hann sett eina telefonketu í verk og hann er heilt ovfarin av, hvussu skjótt tað gekk at savna fólk.

– Tað gekk ikki meiri enn ein lítill løta, so vóru einir

anvegin, sigur Kári Hammer, formaður í bjargingar- felagnum.

– Men líkindini at sleppa úr Vági til Lopra vóru so vánalig, at tað tók sína tíð.

– Tað var so ringt, at hóast vit høvdu jeppar, sum trektu á øllum fyra, stóð á.

– Og bjargingarfelagið kom ongantið upp í leiting- ina, tí tá var Marianna tibatúr afturfunnin.

– Men líkindini vóru so ring, at vit høvdu ikki farið at leitauttan at vit høvdu band ímillum okkum, tí ongin sá nakað sum helst sigur Kári Hammer.

Gunnleif Midjord sigur, at táð teir í Lopra fóru at leita, býttu teir fólk í tríggar bólar og býttu leit- ingarøkið ímillum sín. Teir høvdu samband sínámillum um farteleson.

– Vit ivaðust ikki í, at hon var farin oman ígjøgnum hagan so tað var tann vegin, vit ætlaðu okkum at leita.

– Vit høvdu ikki farið eftir vegnum at leita. Okkara ætlan var at ganga sum skjótast niðan eftir vegnum og so leita oman ígjøgnum hagan.

So hevði hon ikki funnið jeppin, høvdu vit heldur ikki funnið hana.

– Men táð nakrir av bjargingarmonnum á veg niðan gingu framvið jeppinum hjá Landsverkfrøðing- inum, sá teir okkurt skvást inni í honum.

Tá var tað Marianna.

– Eg haldi, at hon var illa fyri. Í hvussu so er var ikki hugsingur um at fáa hana oman til húsar til gongu.

Um fartelesonina fingur vit tí ein jepp niðan eftir henni.

– Men tað var so ringt sýni, at fólk máttu ganga báðu meðin undir liðini á jeppinum, vit høvdu við, fyri at markera vegjadaran, sigur Gunnleif Midjord.

– Bilurin var heitur. So táð vit høvdu fingið hana til húsar og hon hevði fingið ein heitan munn, rættaði hon skjótt aftur.

Gunnleif Midjord heldur, at stóðan var sera hættslig.

Hann ivast ikki í, at var hon ikki so heppin at finna jeppin hjá landinum, og var hon ikki so heppin at finna ein stein, so varð hon heldur ikki bjargað.

Fjarða burtur

Gunnleif Midjord heldur, at tað er sera umráðandi, at fólk sum koma í slíka stóð- u, verða verandi í bilinum, tí at fara til gongu er tann vissi deyði.

– Í hesum føri gingu ikki meiri enn tveir tímar, frá tí hon var farin úr bilinum, til vit høvdu funnið hana.

– Og tá var hon so illa fyri, at bjargingarmennir máttu hjálpa henni ordiliga í ketildraktina, tí hon var ikki ment sjálv, hóast hon hevði sitið í einum bili ein part av tíðini.

– Tað sigur eitt sindur um, hvussu stutt fólk yvirleva í slíkum líkindum.

– Tað er eisini so skjótt, at fólk fjarða burtur í slíkum kulda, at tey sansa ikki at fáa boð frá sær, hóast fólk ganga tætt framvið.



Tað var her upp í Lopransdali, at Marianna Joensen bardust fyri lívinum skírisdag í herviligasta kavaroki leingi. Hon kláraði tað, men hon var ótrúliga heppin

kanska fóru at vera bangin um meg. Men at eg sjálv skuldi vera í nøkrum vanda, kom mær ikki til hugs.

–Eg haldi ikki, at eg skilti

at tað var ikki hugsingur um at halda leiðina fram.

– So nú eg hugsi um tað aftaná, eri eg púra vís í, at var bilurin hjá landsverk-

30 mans til reiðar í Lopra.

– Samstundis vóru boð send eftir bjargingarliðinum í Vági og eisini har vóru einir 10 mans til reiðar bein-